

Mūsu novadnieki – aprīļa jubilāri

Turpinām iepazīstināt ar ievērojamiem cilvēkiem, kuriem aprīlī tika atzīmēta ievērojama jubileja un kuri devuši nozīmīgu ieguldījumu savu novadu kultūrvēsturē. Ar materiāliem, kas ņemti no "Novadnieku enciklopēdijas", par šiem jubilāriem plašāk var iepazīties izstādē Preiļu galvenajā bibliotēkā.

"Novadnieku enciklopēdija" ir izveidota, pateicoties valsts akciju sabiedrības "Kultūras informācijas sistēmas" organizētajam projektu konkursam "Pakalpojumi lietotājiem reformēto pašvaldību bibliotēkās", kurā atbalstu guva Preiļu galvenās bibliotēkas projekts "Pašvaldības bibliotēka – pašvaldības un reģiona attīstības faktors". Personālijas tika atlasītas pēc principa: cilvēks dzimis, mācījies, darbojies, dzīvo vai dzīvojis rajonā un devis zināmu ieguldījumu tā kultūrvēsturiskajā attīstībā. Pašlaik biogrāfijas ziņas apkopotas par 977 novadniekiem. Tās ņemtas no enciklopēdijām, biogrāfiskām vārdnīcām, uzziņu izdevumiem, rakstiem un intervijām periodikā. Datu bāze vēl tiks papildināta. Bibliotēka aicina piedalīties tās pilnveidošanā.

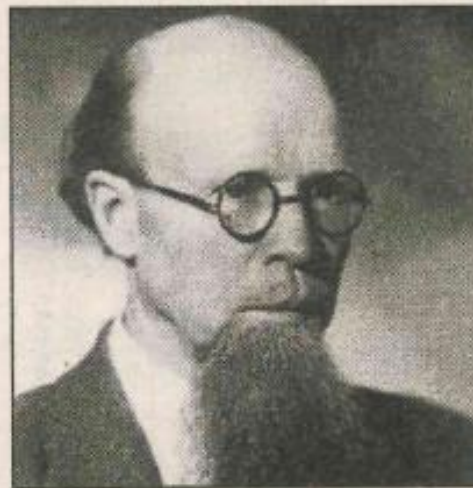
Kazimirs DUĻBINSKIS, katoļu bīskaps, teoloģijas profesors dzimis 1906. gada 5. aprīlī Viļakā. Mācījies Viļakas pamatskolā, Aglonas katoļu ģimnāzijā, Rīgas katoļu Garīgajā seminārā. Mācību laikā kā diakons kalpoja Preiļos – apbedīja, kristīja, dažreiz arī sprediķoja. Ordinēts 1932. gadā. Kalpojis Rēzeknes, Aizpūres, Daugavpils, Aglonas draudzēs. Bijis inspektors Aglonas ģimnāzijā, profesors Rīgas Garīgajā seminārā. 1947. gadā iesvētīts par

bīskapu. Bijis Latvijas katoļu jaunatnes biedrības vadītājs, rediģējis žurnālu "Sauleite".

1949. gadā bīskapu apcietina un notiesā uz 10 gadiem spaidu darbos par it kā sadarbību ar vācu varas iestādēm. Reabilitēts 1989. gadā. Miris 1991. gada 17. oktobrī. Apbedīts Viļakas baznīcas dārzā.

Jēkabs GRAUBIŅŠ, komponists un muzikologs, dzimis 1886. gada 16. aprīlī Rožupes pagasta Aptekās. Mācījies Zivertes privātajā zēnu elementārskolā, Rīgas Kliversalas pamatskolā, Katrīnas II pilsētas skolā, Valmieras skolotāju seminārā, Pēterburgas skolotāju institūtā, Latvijas Valsts konservatorijas kompozīcijas teorijas klasē. Strādājis Lubānas augstākajā tautskolā, Rīgas Tautas konservatorijā. Latvijas Valsts konservatorijas lektors, docents un profesors. No 1930. līdz 1940. gadam darbojies kā komponists, folklorists un mūzikas kritiķis. 1944. gadā uzņemts LPSR Komponistu savienībā.

Par piedalīšanos reakcionārā stu-

dentu korporācijā, par sadarbību ar fašistisko presi un pretvalstisku dziesmu sacerēšanu 1950. gadā represēts un līdz 1955. gadam atradies politieslodzīto nometnē Sibīrijā. Komponists radījis 160 tautsdziesmu apdares, 210 oriģinālkompozīcijas, 90 solodziesmas, piecus etnogrāfiskus uzvedumus, sešas kantātes, septiņus kamerģitāras darbus, sarakstījis vairākas mācību grāmatas.

Miris 1960. gada 3. decembrī, apbedīts Rīgā, 2. Meža kapos.

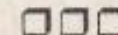
Antons RUSIŅŠ, leģionārs, skolotājs, sabiedriskais darbinieks, dzimis 1921. gada 2. aprīlī Vārkavas pagasta Sutros. Mācījies Preiļu lauksaimniecības skolā. 1943. gadā iesaukts latviešu leģionā, pēc tam izsūtīts uz Gulaga lēģeri Karēlijā. Pēc atgriešanās Latvijā ilgus gadus strādāja par rēķinvedi kolhozā, bet no 1959. gada – Zasas vidusskolā par skolotāju.

Antons Rusiņš ir četrus grāmatu autors: "Svētceļojums", "Mātes varoņdarbs", "Dievs, morāle un ciešanas problēma", "Disputi ar ticības brāļiem", iespēšanai manuskripta veidā tika sagatavots atmiņu stāstījums "Caur svelmainu uguni un ledainiem ūdeņiem".

Antons Rusiņš miris 2005. gada 4. maijā.

Skaidrīte NAUMOVA, žurnāliste, uzņēmēja, grāmatizdevēja, dzimusi 1956. gadā Aglonā. Mācījies Aglonas vidusskolā, Latvijas Universitātē studējusi žurnālistiku. Bijusi izdevniecības "Liesma" lauksaimniecības nodaļas redaktore un izdevniecības "Spridītis" redaktore. Grāmatizdevēju asociācijas valdes locekle, darbojas Rīgas Latviešu biedrības domē un valdē. Grāmatu apgāda "Madris" līdzīpašniece un direktore. Izdevniecība darbību uzsāka 1996. gadā un kopš tā laika izdevusi vairākus simtus grāmatu, ceļvežu, kalendāru, pasūtījumu darbus.

Maijā iepazīstināsim ar maija jubilāriem.

Sagatavoja L.Rancāne